

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska som andraspråk I

Swedish for Second Language Teaching I

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS1047
Gäller från:	HT 2010
Fastställt:	2010-05-05
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska som andra språk

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2010-05-05.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Engelska B/Engelska 6.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
FLER	Det flerspråkiga samhället	7.5
GRAM	Grammatik	7.5
FONO	Fonologi	7.5
ANDR	Andraspråksinläring	7.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar svenska språket ur ett andraspråksperspektiv och avser att ge en introduktion i ämnets två karaktärsområden: svenska språket i ett typologiskt och kontrastivt perspektiv samt andraspråksinläring. Dessutom ges en orientering om de förändringar som det svenska samhället genomgår till följd av migration och flerspråkighet. Dessa kunskaper och färdigheter är användbara för den som i sin yrkesutövning möter personer med svenska som andraspråk, speciellt inom skola och utbildning men också inom andra samhällsliga förvaltningar och organisationer.

Delkurs 1: Det flerspråkiga samhället, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge en orientering om de förändringar som det svenska samhället genomgår till följd av migration och flerspråkighet. I delkursen belyses frågor om identitet, tillhörighet och språklig variation. Olika attityder till språkliga varieteter och flerspråkighet lyfts också fram. Vidare behandlas sådana fenomen som språkbyte och språkdöd och i samband med detta beskrivs situationen för historiska minoritetsspråk och dialekter i Sverige. Här uppmärksammas också svenskans ställning i Europa.

Delkurs 2: Grammatik, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge ett andraspråksperspektiv på svenskans grammatiska och lexikala struktur. Presentationer ges av grammatikens huvuddelar: morfologi, syntax och semantik. Dessutom får de studerande praktiskt öva att transkribera och analysera inlärares talspråk. Även inlärares skriftliga språkproduktion analyseras. Vidare ges en översikt över världens språk samt en introduktion till svenskan i ett kontrastivt och

typologiskt perspektiv.

Delkurs 3: Fonologi, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge ett kontrastivt och funktionellt perspektiv på svenskans ljudstruktur och prosodi med särskild tonvikt på sådant som har relevans för inlärare av svenska som andraspråk. I delkursen ingår övningar där de studerande får analysera inlärares uttal.

Delkurs 4: Andraspråksinläring, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge en orientering om framträdande teorier om andraspråksinläring med särskild tonvikt på svenska som andraspråk. Aspekter som belyses är skillnader och likheter mellan inläring av förstaspråk, andraspråk och främmande språk, formell och informell språkinläring, barns och vuxnas andraspråksinläring, den språkliga omgivningens och interaktionens betydelse samt sociala och psykologiska faktorer som påverkar språktillägandet. Praktisk övning ges att analysera inlärarespråk och inlärares strategier vid tillägandet av andraspråket.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

- resonera på vetenskaplig grund kring svenska språkets ställning i ett globalt perspektiv och kring flerspråkiga individers ställning i samhället
- beskriva och analysera svenska språkets uppbyggnad och funktion ur ett andraspråksperspektiv samt ur ett typologiskt perspektiv
- analysera uppbyggnad och utveckling i svenskt inlärarespråk
- diskutera på vetenskaplig grund kring hur olika faktorer påverkar andraspråksinläring.

Undervisning

Undervisningen ges i mån av resurser. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för de olika delkurserna och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Följande examinationsformer förekommer: salstentamen, hemtentamen, gruppuppgifter och inlämningsuppgifter. Hemtentamen som lämnas in för sent underkänns (betyg F).

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och

godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Delkurs 1: Det flerspråkiga samhället, 7,5 hp

Carlson, Marie. 2001. □ Kunskap är inget entydigt begrepp □ □ Reflektioner kring kunskap, språk och lärande i sfi-utbildningen. I: K. Nauclér (red.), Symposium 2000. Ett andraperspektiv på lärande. Nationellt centrum. Stockholm. S. 304-323. Tillgänglig på <http://www.sfi.su.se/publikationer.html> (19 s.)

Einarsson, Jan. 2009. Språksociologi. Lund: Studentlitteratur. 2 uppl. Kap 1-8 och 13. (201 s.)

Evaldsson, Ann-Carita. 2001. Språkbruk och alternativa kamratkulturer bland barn i miljonprogramförorter. I: S. Lindblad & F. Sahlström (red.), Interaktion i pedagogiska sammanhang. Stockholm: Liber. S. 74-90. (16 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Hene, Birgitta. 1997. Ett språks värde. I: A-B. Andersson et al. (red.), Svenska som andraspråk och andra språk. Festskrift till Gunnar Tingbjörn. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. (16 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Håkansson, Gisela 2003 (2009). Tvåspråkighet hos barn i Sverige. Lund: Studentlitteratur. Kap 1-2, 5-8 (116 s.).

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red), 2004. Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. Följande artiklar:

- Boyd, Sally. Utländska lärare i Sverige □ attityder till brytning. S. 419-436.
- Fraurud, Kari & Bijvoet, Ellen. Multietniskt ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer. S. 389-417.
- Haglund, Charlotte. Flerspråkighet och identitet. S. 359-387.
- Stroud, Christopher. Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. S. 329-357. (104 s.)

Josephson, Olle, 2010. Det svenska språksamhället. Institutionen för nordiska språk. Stockholms universitet. (38 s.) (Tillgänglig på kursplattformen.)

Rönnerberg, Irene & Sjögren, Annick. 2001. Matematik som sociokulturell konstruktion. I: K. Nauclér (red.), Symposium 2000. Ett andraperspektiv på lärande. Stockholm: Nationellt centrum. S. 225-240. (15 s.)

Sveriges officiella minoritetsspråk. Finska, meänkieli, samiska, romani, jiddish och teckenspråk. En kort presentation. Småskrift utgiven av Svenska språknämnden 2003. <http://www.sfi.su.se/publikationer.html> (73 s.)

Delkurs 2: Grammatik, 7,5 hp

Andersson, Lars-Gunnar. 2001. Språktypologi och språksläktskap. Stockholm: Liber. S. 7-53. (46 s.)

Bergman, Pirkko & Abrahamsson, Tua, 2004. Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 597-625. (28 s.)

Ekerot, Lars-Johan, 1995. Ordföljd, tempus, bestämdhet. Malmö: Gleerups. (187 s.)

Hammarberg, Björn & Viberg, Åke, 1976. Anaföriska processer i svenska i invandarperspektiv - några utgångspunkter. SSM Report 3. Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (13 s.) (Kompendium, säljs på institutionen)

Josefsson, Gunlög, 2009. Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur. (252 s.)

Josefsson, Gunlög, 2009. Svensk universitetsgrammatik för nybörjare - Övningar med facit och kommentarer. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur. (205 s.)

Malmgren, Sven-Göran, 1994. Svensk lexikologi. Ord, ordbildning, ordböcker och orddatabaser. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1-4. (77 s.)

Tingbjörn, Gunnar, 1979. Kontrastiv minigrammatik. I: Svenska i invandrarperspektiv. K. Hyltenstam (utg.). Lund: Liber Läromedel. S. 41-78. (37 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Viberg, Åke, Ballardini, Kerstin & Stjärnlöf, Sune. 1986. Svensk grammatik på svenska. Stockholm. (171 s.)

Delkurs 3: Fonologi, 7,5 hp

Bannert, Robert. 1990. På väg mot svenskt uttal. Lund: Studentlitteratur. (65 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Engstrand, Olle. 2007. Fonetik light. Kortfattad ljudlära för språkstudier och uttalsundervisning. Lund: Studentlitteratur. (135 s.)

Garlén, Claes. 1988. Svenskans fonologi. Lund: Studentlitteratur. (232 s.)

Kjellin, Olle. 1992. Svensk prosodi i praktiken.Handledning i uttalsinläring. Uppsala: Hallgren & Fallgren. (159 s.)

Rosenqvist, Håkan. 2007. Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori. Stockholm: Natur och kultur. (93 s.) (Läses enligt lärarens anvisningar.)

Schulman, Richard & Wingstedt, Maria. 1984. Förståelse av utländsk brytning □ en kryptisk undersökning. I: Nordens språk som målspråk - forskning och undervisning. Utg. av K. Hyltenstam & K. Maandi. Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. S. 152-162. (10 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Delkurs 4: Andraspråksinläring, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas, 2009. Andraspråksinläring. Lund: Studentlitteratur. (252 s.)

Axelsson, Monica, Lennartsson-Hokkanen, Ingrid & Sellgren, Mariana, 2002. Den röda tråden. Utvärdering av Stockholms stads storstadssatsning - målområde språkutveckling och skolresultat. Språkforskningsinstitutet i Rinkeby. Kap. 4. S. 19-60. (39 s.)

Ekberg, Lena, 1997. Diskursiva och syntaktiska mönster i återberättelser hos invandrarbarn i Rosengård. I: G. Håkansson, L. Lötmarker, L. Santesson, J. Svensson & Å. Viberg (red.) Svenskans beskrivning 22. Förhandlingar vid Tjugoandra sammankomsten för svenskans beskrivning i Lund 1996. S. 97-110. (13 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), 2004. Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. Följande artiklar:

- Abrahamsson, Niclas. Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk. S. 79-116.

- Håkansson, Gisela. Utveckling och variation i svenska som andraspråk enligt processbarhetsteorin. S. 153-169.

- Viberg, Åke. Lexikal utveckling i ett andraspråk. S. 197-220. (76 s.)

Lindberg, Inger, 1995: I tur och ordning □ om inlärningsgångar i andraspråksinläring ur ett skandinaviskt perspektiv. I: Hannesdóttir, A-H (red.), Nordens språk i Östereuropa. Nordisk språksekretariat. Oslo. S. 95-105. (10 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Lindberg, Inger. 2005. Språka samman. Om samtal och samarbete i språkundervisningen. Stockholm: Natur och kultur. (238 s.)

Viberg, Åke. 1993. Andraspråksinläring i olika åldrar. I: E. Cerú (red.) Svenska som andraspråk. Lärarbok 2. Stockholm: Utbildningsradion och Bokförlaget Natur och Kultur. S. 13-83. (70 s.)